

Handläggare
Sara Wrethed
Telefon: 0850818230

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2020-08-27

Ytterligare några frågor om uppföljning av klimatnyttan av nämndens klimatinvesteringar

Svar på skrivelse från Sverigedemokraterna

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på en skrivelse från Sverigedemokraternas med ytterligare några frågor om uppföljning av klimatnyttan av nämndens klimatinvesteringar.

Sammanfattning

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 16 april i år fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Sverigedemokraterna med ytterligare några frågor om uppföljning av klimatnyttan av nämndens klimatinvesteringar.

Ärendet gäller en klimatinvestering i nya LED-armaturer på en adress där förvaltningen har verksamhet, Lingvägen 159-161 i Hökarängen. Sverigedemokraternas frågor har lett till att förvaltningen har utrett ärendet mer grundligt. Vi har tyvärr hittat flera felaktigheter och misstag i vår egen rapportering av ärendet både till stadsledningskontoret och till nämnden.

Nu står det klart att 43 nya armaturer har installerats till en kostnad om 96 409 kronor, vilket har medfört en energibesparing om drygt 10 procent.

Bakgrund

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 16 april 2020 fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Sverigedemokraterna med ytterligare några frågor om uppföljning av klimatnyttan av nämndens klimatinvesteringar.

Ärendet gäller en klimatinvestering i nya LED-armaturer på en adress där förvaltningen har verksamhet, Lingvägen 159-161 i Hökarängen. Ansökan om klimatinvesteringen skrevs av förvaltningen hösten 2017 och godkändes av nämnden i genom beslut om verksamhetsplan 2018. Sverigedemokraterna har vid flera tillfällen återkommit med frågor om detta ärende.

I samband med nämndens återrapportering av klimatinvesteringsmedel i tertialrapport 2 den 26 september 2019 ville partiet ha svar på ett antal frågor om hur nämnden följer upp den klimatmässiga nyttan av klimatinvesteringar.

Nämnden svarade på partiets frågor vid sitt sammanträde den 19 december 2019. Vid samma sammanträde fick förvaltningen i uppdrag att bereda ytterligare en skrivelse från Sverigedemokraterna med följande frågor:

- A. Är den uppgivna totala förbrukningen på cirka 80 000 kWh/år i de ursprungliga armaturerna uppmätt eller på annat sätt bekräftad?
- B. Vad är den totala kostnaden för de 22 stycken inköpta LED-armaturerna fördelat på hårdvara och installation?
- C. Vilken typ av bilar förfogar förvaltningen över vars transporter el-lastcyklar ska ersätta? Är det miljöbilar, vilket märke och modell?

Nämnden svarade på Sverigedemokraternas nya frågor vid sammanträdet den 16 april 2020. Vid samma sammanträde fick förvaltningen i uppdrag att bereda ännu en skrivelse från partiet. Denna gång är frågorna följande:

- 1) Vad beror bortfallet av energibesparing på?
- 2) Hur beräknar förvaltningen lönsamhet när det gäller klimatinvesteringar?
- 3) Hur ser underlaget för den fakturerade installationen ut?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling i samarbete med avdelningen för äldreomsorg, avdelningen för individ- och familjeomsorg och ekonomiavdelningen.

Förvaltningens svar på frågorna

Sverigedemokraternas frågor har föranlett att förvaltningen har fått utreda ärendet mer grundligt. Vi har tyvärr hittat flera felaktigheter och misstag i vår egen rapportering av ärendet både till stadsledningskontoret och till nämnden. Därför vill vi nu korrigera även delar av våra svar som togs upp av nämnden 16 april i år. Vi vill korrigera våra svar på frågorna A och B ovan. (De svar som behandlades av nämnden i december 2019 föranleder inga korrigeringar.)

A. Är den uppgivna totala förbrukningen på cirka 80 000 kWh/år i de ursprungliga armaturerna uppmätt eller på annat sätt bekräftad?

Den ursprungliga elförbrukning på 80 000 kWh per år som angavs i ansökan är fel. Likaså den elförbrukning som förvaltningen angav vid aprilsammanträdet i år. Den förbrukning som angavs i april tillhör en annan lokal inom samma enhet. Även i den lokalen har armaturen bytts ut och därför blandades siffrorna ihop.

Den årliga elförbrukningen 2017 före investeringen var cirka 46 000 kWh. Den årliga elförbrukningen 2019 efter investeringen var cirka 41 300 kWh. I år beräknas den bli 39 900 kWh.

Mellan åren 2017 och 2019 har förbrukningen alltså minskat med 4 700 kWh per år, det vill säga en minskning med drygt 10 procent. Förbrukningen framgår av elfakturor som redovisas i bilaga 2 och 3.

B. Vad är den totala kostnaden för de 22 stycken inköpta LED-armaturerna fördelat på hårdvara och installation?

Antalet 22 armaturer som angavs i ansökan är fel. Felet beror sannolikt på en sammanblandning mellan antal rum och antal armaturer. Det är 22 rum i den aktuella lokalen, men sammanlagt 43 nya armaturer. Detta framgår av offert och faktura (se bilaga 4) och bekräftas av vår kontroll på plats den 16 juli 2020.

Den sammanlagda kostnaden för de 43 nya armaturerna inklusive rörelsesensorer, kringutrustning, montering samt demontering och deponi av den gamla armaturen är 96 409 kronor exklusive moms. Per armatur blir det i genomsnitt cirka 2 240 kronor.

Den exakta fördelningen mellan material och arbetskostnad framgår inte tydligt i offerten och fakturan från det anlitate företaget. Det går dock att utläsa på fakturan att två olika armaturer kostar 2 018 kronor respektive 3 316 kronor. På fakturan framgår också att timkostnaden för arbete är 400 kronor.

Nedan följer förvaltningens svar på de tre nya frågor som partiet ställer i sin senaste skrivelse.

1. Vad beror bortfallet av energibesparing på?

Efter klimatinvesteringen i ny LED-armatur har elförbrukning minskat med drygt 10 procent, vilket är en lägre energibesparing än vad som antogs i ansökan, men högre än vad förvaltningen tidigare felaktigt har redovisat.

Förvaltningen har inte gjort någon närmare analys av orsakerna bakom nettoenergiförbrukningen. Vi kan dock konstatera att förbrukningen på elfakturorna avser den totala elförbrukningen i lokalen, det vill säga inte endast belysningens elförbrukning. Det är en stor lokal med restaurangkök, möteslokal och kontor. Belysningens andel av den totala elförbrukningen är därmed sannolikt relativt liten. De nya armaturerna bidrar till att minska förbrukningen. Därtill kan det rent teoretiskt finnas faktorer som kan ha bidragit till ökad elförbrukningen i lokalen, till exempel att lokalerna skulle användas fler timmar i veckan eller att fler eldrivna apparater skulle användas.

2. Hur beräknar förvaltningen lönsamhet när det gäller klimatinvesteringar?

För att bedöma lönsamheten av klimatinvesteringar behöver en skilja på å ena sidan åtgärder för att minska vår *klimatpåverkan* och å andra sidan åtgärder som syftar till att hantera *klimatförändringar*.

Den aktuella investeringen syftar till att minska *klimatpåverkan*. Investeringen har lett till en dryg 10 procentig energibesparing vilket minskar förvaltningens elkostnader med cirka 7 000 kronor per år. Därmed kan investeringen räknas hem efter cirka 14 år.¹

För att bedöma kostnader och total klimatpåverkan bör egentligen en livscykelanalys göras där även råvarornas, tillverkningens och transporternas kostnad och klimatpåverkan tas med. Ur det perspektivet är det sannolikt mer lönsamt och klimateffektivt att endast byta till LED-ljuskällor där så är möjligt, istället för att byta hela armaturen.

Generellt bör lönsamhet beträffande klimatinvesteringar som syftar till att hantera *klimatförändringar* ses ur ett större och längre perspektiv. Investeringar som syftar till att hantera till exempel häftiga skyfall ska vägas mot kostnader för översvämningar. Kostnader för översvämningar kan drabba enskilda fastighetsägare och därmed kan kommunen eventuellt inte räkna hem investeringen, men förhoppningsvis kan samhället i stort göra det.

---

¹ Kostnad per år 2017: 46 000 kWh x 1,50 kronor = 69 000 kronor.

Kostnad per år 2019: 41 300 kWh x 1,50 kronor = 61 950.

Årlig besparing: 69000-61950 = 7050 kronor

Investering delat på besparing: 96 409/7050 = 13,68 (kapitalkostnader inte medräknat)

3. Hur ser underlaget för den fakturerade installationen ut?

Förvaltningen bifogar offert och faktura för den aktuella investeringen – se bilaga 4.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Sverigedemokraternas frågor i detta ärende är befogade.

Förvaltningens redovisade siffror har inte stämt och med fel ingångvärden har investeringen, kostnaderna, lönsamheten och klimatnyttan tett sig märkliga. Vi hoppas att denna redovisning rättar till de oklarheter som funnits och beklagar våra misstag.

Förvaltningen bedömer att det inte är relevant att göra någon jämförelseanalys i detta ärende.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Jonas Wilhelmsson	Sara Wrethed
Tillförordnad stadsdelsdirektör	Avdelningschef

Bilagor

1. Sverigedemokraternas skrivelse
2. Elnätsfaktura 2017
3. Elnätsfaktura 2019
4. Faktura och offert från Kjellgrens El AB 2018

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Wilhelmsson, Tillförordnad stadsdelsdirektör	2020-08-06